

„Aki szeretetben él, Istenben él.” Ez a 4. téma igéje, de ezt ne fedjük fel az első felvonásban, ami nem hívőknek is szól.

4. TÉMA: A SZERETET DIMENZIÓI – ÚV: A MŰKÖDŐ KAPCSOLATOK TITKA

Írta: Az Úr 2013. évében Farkas László atya

(a dőlt betűvel jelzett részek kivételével, melyek szemelvények és idézetek a jelölt forrásokból)

Miért érdekelne minket ez a csöpögős téma? Erről szeretnék most egy megtörtént esetet elmesélni.

Amerikában történt, a XX. század elején, orvosok felfigyeltek arra, hogy csecsemőotthonokban igen sok kisbaba meghalt, pedig küzdöttek az életükért, gyógyszerekkel, tápszerekkel ellátták, mégis a halandóság ilyen csecsemőotthonokban óriási volt. Egy orvos csoport próbált más kórházakban is tapasztalatot szerezni, szétnézni, s ájtottak Európába, itt is eléggé tragikus volt a helyzet, hasonló volt a csecsemőhalandóság aránya. Azonban volt egy gyermekotthon, ahol sokkal több eltaszított, árván maradt kiscsecsemő mégiscsak életben maradt. Düsseldorfban, Németországban találták ezt az otthont. S kíváncsiak lettek az amerikai orvosok, hogy mi lehet ennek az oka. Csodálkoztak, mert ugyanazokat a tápszereket és gyógyszereket használták ott is. S aztán egyvalamire mégiscsak felfigyeltek: volt ebben az otthonban egy idős ápolónő: Anna néni. Nyugdíjba került, nem volt hova mennie, megengedték neki, a kórház lépcsője alatt volt egy kicsike szoba, ott lakhatott. S Anna néni minden nap körbement az egész kórházon, minden csecsemőt kézbe vett, becézgette őket, simogatta őket. Ez volt a különbség. Anna néni volt a különbség. Emiatt kapott erőt nagyon sok csecsemő ahhoz, hogy mégiscsak éljen, a betegségeket legyőzze. Mintha a mai emberiség hasonlítana egy kicsit ezekre az amerikai csecsemőkre: tápszerek vannak bőven, és gyógyszerek is. Valami másfajta táplálék hiányzik, a szívnek való táplálék. **A mai ember talán azért fogyaszt annyit, mert valami belül hiányzik.**

Az előny: Ha nem kapjuk meg a napi szeretetadagunkat, vagy ha megkapjuk, de nem tanuljuk meg azt átvenni, akkor kétségbeesetten próbáljuk ezt a napi adagot leszívni magunknak az élvezetekkel, a hatalom és a siker hajszolásával, kockulással, mértéktelen fogyasztással vagy egyéb függőséggel. Akkor keresünk magunknak valami kábítószer, ami tompítja ürességünket és magányunkat. Ezzel szemben: **Akit szeretnek, az É!**

Mindnyájan vágyunk a szeretetre, mégis csak morzsákat kapunk.

Szenvedély kinyilvánítása: Elképesztően foglalkoztat engem az a kérdés, hogyan válhatok olyan emberré, aki elegendő szeretetet kap ahhoz, hogy éljen. Mindenféle pótcselekvés nélkül.

Bevezetés: Ma sokan visszaélnék ezzel a szóval, hogy szeretet. Egyesek fellángoló érzést értenek rajta. Mások összemossák a „szeretek valakit” értelmét a „szeretek valami” értelmével. Azt mondják, **szeretem = van kedvem hozzá, kedvelem, jól esik.** A kecskének jól esik megenni a káposztát, a káposzta ugyanerről a tevékenységről nem biztos, hogy hasonlóképpen nyilatkozna. **A szeretet igazi értelme: azt tenni a másiknak, azt gondolni róla, és arra az érzésre törekedni vele kapcsolatban, amely az ő igazi javát szolgálja.** A szeretet legmélyebb dimenzióját tekintve **döntés.** Egy olyan döntés, melyben, ha kitarunk, érzelmeket szül. **A szeretet ugyanakkor érzés, elevenség, játékoság is.** Egyfajta lélektánc. Ez utóbbi dimenziója viszont nem állandó, és nincs is állandóan szükség rá. *„Tanácsadói tapasztalatom azt mondatja velem, hogy sok félrelépés és válás amiatt következik be, hogy a házasságokat nem a gondolataik, a döntéseik vezetik, hanem az érzelmeik. A filia a barátságos, kissé felszínesebb emberi szeretet, az agapé pedig a kezdeményező, elköteleződő, önfeláldozó szeretet. A két szeretetfajta közötti döntő különbséget az jelenti, hogy az agapénál a gondolatok állnak az első helyen, míg a filiánál az érzelmek. Hogy melyiket alkalmazzuk barátságunkban vagy a házasságunkban, annak közvetlen hatása van a kapcsolatunkra. A különbségek a legjobban a konfliktushelyzetekben mutatkoznak meg. Ha X-el összevesszünk valamin, akkor a filia szeretet azt diktálná, hogy az érzelmek álljanak az első helyen. Ám egy konfliktushelyzetben az érzelmek nem túl pozitívak egymás iránt. Ha pedig a negatív érzelmek határozzák meg a tetteket, akkor azok is csak negatívak lehetnek - vagyis felelelem a hangomat, kitarok az igazam mellett, igazságtalan és sértő dolgokat mondok X-nek. A tettek ezután befolyásolják a gondolataimat, így azon fogok rágódni, hogy van-e ennek az egésznek értelme. Drámai esetben egy házasságban felteszem a kérdést: biztos jól választottam-e, akarom-e ezt a házasságot folytatni? Változtassuk meg a forгатókönyvet, és kezdjük a gondolatokkal (agapé szeretet). Ha a vitahelyzetben is a gondolataim állnak a sor elején, akkor ez azt mondatja velem, hogy a nézeteltérésünk ellenére is ő az, akit választottam, aki mellett döntöttem, és akivel együtt szeretnék megőregedni. Ez meghatározza a tetteimet, így mindent el fogok követni a konfliktus két győztes rendezésére; kedves maradok, nem emelem fel a hangom, megpróbálok az ő szempontjából is látni a dolgokat, és kompromisszumkészséget mutatok. Ezt fogják követni az érzelmek, amelyek ismét szenvedélyesek lesznek a feleségem iránt. Ez a folyamat valóban lépcsőfokká változtathatja a botló követ jelentő konfliktust, mert közelebb kerülünk egymáshoz általa, és még elkötelezettebbek leszünk a házasságunk mellett.”* (Mihalecz Gábor, Megjegyzés félelmetesen szomorú, hogy pl. magzatvédelmi kérdésekben az Egyház tanításával ellenkezőt ír könyvében)

AGAPÉ: szerető gondolatok → szerető tettek → szerető érzelmek

FILEÓ: szerető érzelmek → szerető tettek → szerető gondolatok

A lélektan igazolja, hogy akinek szívességet teszünk, és akiért sok áldozatot hozunk, azokat vonzónak látjuk.

A kulcsmondat: A szeretetnek három dimenziója van. ADÁS, KAPÁS, TÉRADÁS. A szeretet olyan, mint az elektromágnesesség. Ha kellően erős, nem lehet leárnyékolni, mindent átjár, mindenhol elérhető, ahol fogni szeretnék. De mi kell ahhoz, hogy ha fogni szeretnénk?

Az ADÁS – a VÉTEL – a TÉRERŐ.

Ha azt mondtuk, hogy a szeretet olyan, mint az elektromágnesesség, és a szeretet életet ad, akkor háromféle lehetőségünk van arra, hogy érintkezzünk a szeretettel, ezzel a különös elektromágnesességgel. Ahhoz, hogy elektromágneses jel közvetítődjék, három dologra van szükség. Egy adóra, egy vevőre, és egy elektromágneses térre. Azt mondtuk, hogy akit szeretnek, az él. Vagyis ebben az esetben ő a vevő. De most azt is el kell mondanunk, hogy **aki szeret, az ÉL.** Ez esetben pedig ő az adó. Végül azt is el kell mondanunk, hogy aki képes arra, hogy teret adjon a kapcsolatnak önmagában, vagyis képes kellő térerőt biztosítani egy valós találkozáshoz, tehát képes úgy kötődni, hogy a **másikat szabadon hagyja, az az ember ÉL.**

TERET ADÓ SZERETET: Beszéljünk először az elektromágneses térről, vagyis arról a térről, amelyben a kapcsolat létrejön. Ez a különös „elektromágnesesség” három féle lehet: RIDEG, RAGADÓS és olyan, amelyik ROLAD SZÓL.

RIDEG: Ha kicsi a térerő, ha kevésbé képes kapcsolódni valaki másokhoz, és nem képes részt venni a másik életében, ott nem jön létre a kapcsolat. Túl könnyű hozzászokni ahhoz, hogy ez a szeretet elenged engem. Ha nem találnak elég gyakori és intenzív találkozási pontot az életükben, és nem találkoznak elég mélyen, akkor előbb-utóbb szakítani fognak, vagy ha már házások, idegenekként élnek egy fedél alatt. Ez a kapcsolat lehet, hogy hűséges, de hideg. Hiányzik belőle a lélek, az elevenesség (vitalitás).

RAGADÓS: Túlzott térerő esetén azonban a készülék begerjed. Ha túlzottan bele akar mászni valaki a szeretett személy életébe, akkor fojtogatóvá, zavaróvá válhat a jelenléte. Vannak kapcsolatok, amelyek attól mennek tönkre, hogy továbbra is meg akarják őrizni a teljes függetlenségüket és autonómiájukat, és nem képesek részt adni az életükből egymásnak, vagy kilépve önmagukból részt venni a másik életében. Nem akarják a legkisebb mértékben sem felhatalmazni a másikat, hogy valamelyest jogot formálhasson az életükre, s szabad bejárása legyen életüknek legalább némely külső szobájába, még ha a belsőbe nem is. Ezzel szemben az is megölhet egy kapcsolatot, ha túlzott a közelség, amikor nem adunk egymásnak szabad levegőt. Amikor a másiknak aligha lehet tőlem független élete vagy kapcsolatai. Ne adj' Isten önálló gondolata, vagy velem ellenkező véleménye. Amikor beteges szimbiózisba olvad össze az én és a te. Ami a csecsemőnél még természetes édesanyjával kapcsolatban, és a szerelem kezdeti szakaszán is érthető, az hosszú távon nagyon visszássá válik. Valaki valósággal elárasztja szeretetével és számtalan jótéteménnyel, szívességgel barátját, az mégsem érzi szeretve magát, mert azt érzi, hogy ennek ára, hogy önállóságától meg van fosztva, hogy nem lehet igazán önmaga. Ez a szeretet kiskorúsít és önállótlaná tesz, mert eldönti, hogy mi a jó a másiknak. A túlzott közelség szó szerint begerjeszthet (vagy a testünket vagy a lelkünket) az első esetben az érzékiség öli meg a kapcsolatot, a második esetben pedig egyre ingerültebbek lesznek egymástól, és nem is igazán tudják megfogalmazni, hogy miért. Ez destruktív kommunikációhoz vezet, ami könnyen a kapcsolat megszakadásához vezethet. Ez a kapcsolat olykor lehet szenvedélyes, de valójában felszínes, üres, mert az ember nem lehet benne önmaga, el kell játszania a másik számára elfogadható szerepet, ahogy Pilinszky mondaná: „az ágy közös, a párna nem.”

RÓLAD SZÓLÓ: Fontos figyelni tehát a megfelelő térerőre. Aki megtanul kellő határokat beépíteni az életébe, az megtapasztalja az elevenességét. Valahogy úgy, ahogyan a folyó a medrében tud életet adni. Fontos tehát beépíteni a helyes közelség és távolság szabályozókat a kapcsolatainkba, és tisztelni a másik ember személyes terét. Egy cég munkavacsoráján történt, hogy a csaknem 2 méteres európai üzletvezetőhöz odalépett egy japán mérnök, de hirtelen olyan közel, hogy az rögtön egy lépéssel hátra lépett, mire a japán újabb kísérletet tett. Derűsen elbeszélgettek, és a vacsora végén azon kapták magukat, hogy körbefutották az asztalt. Valódi egység csak a különbözőségek meghagyásával, tiszteletben tartásával jöhet létre. Sokan mégis úgy képzelik el: „vájunk egyggyé, és az az egy hadd legyek én.” Az igazi egység nem szimbiózis, ahol az én-határok eltűnnek, és az én felszívódik és feloldódik a te-ben, hanem amikor az én és a te legigazabb valójukat ajándékozzák egymásnak, és hozzák ki egymásból, megteremtve ezzel egy közös mi-t. Mindnyájan vágyunk arra, hogy úgy szeressenek, hogy szabadon hagyjanak. Nem olyan egységre vágyunk, hogy bekebelezzenek, hanem hogy sajátunkként éljük át azt, amit a másik. Hogy úgy vehessünk részt a másik életében, hogy közben ne szippantson fel minket önmagába.

A SZERETŐ ADÁS: Ha venni akarok elektromágneses jeleket, akkor szükségem van egy megfelelő adóra. Háromféle adás megy világunkban. A LESAJNÁLÓ, a LEIGÁZÓ és a LENYÖGÖZŐ.

LESAJNÁLÓ: A magyar úgy nevezi az ilyen embert, hogy szűkmarkú, fukar, zsugori, aki sajnál adni szeretetet, s ha ad is, akkor abból sincs köszönet, mert szívesen kinyilvánítja közben magasabbrendűségét. Önmagát kivételesnek tartja, a másikat lenézi vagy irigy rá.

LEIGÁZÓ: Van, aki azért ad, hogy jogot formáljon az életedre. Van, akinek a „szeretet adása” mögött a rejtett, nem tudatosult indíték, hogy „amíg adok, addig én határozom meg, hogy mikor, kinek, mennyit, s így megszabadulok a kiszolgáltatottság érzéstől.” Továbbá az adás egy pozíciót is jelenthet, amelyből valami hősi pózzal osztogatom a szeretetet az alárendeltjeimnek és alattvalóimnak. Van, aki azért ad, hogy lekötelezettjévé vagy csodálójává tegyen, de valójában sérült önértékelésének van erre szüksége. A lélektan ismeri a kényszeres segítő fogalmát, aki nem tud nemet mondani, nem tud nem segíteni, akkor sem, amikor pedig erre lenne szükség. Mondjuk a másik miatt, akinek a javát, fejlődését jobban szolgálná, ha nem kényeztetnék el, ha nem csinálnák meg helyette, amit neki kell elvégeznie, ha a saját erőforrásaira döbbsentenénk rá, ahelyett, hogy a mi erőink bevetésével segítenénk. Adhatok az embereknek halat vagy megtaníthatom őket halászni, de még jobb, ha mesélek nekik a tengerről, s a nagy fogásról, s akkor majd megépítik hálójukat. A túlzott adás, segítség, tutujgatás kiskorúsít és önállótlanúsághoz vezet, különösen, amikor arra mutat hajlandóságot, hogy eldöntse, mi a jó a másiknak. Azok az emberek hajlamosak mások szükségleteit eldönteni és rohanni azok betöltésére, akik saját szükségleteiket nem ismerik el. Hogy ne kelljen ezzel foglalkozni, ezért a másik emberrel foglalkoznak. Talán önzésnek érzik, s büntudatuk van, amikor magukkal törődnek. Pedig arról az emberről, aki te vagy, legjobban és legegyszerűbben az tud gondoskodni, akivel 24 órát együtt van, vagyis te magad. Ha tőle nem kapod meg a gondoskodást, akkor rejtett, kerülő utakon szívod le másokról vagy a világból magadnak. Esetleg úgy, hogy nem is vagy tudatában játszmáidnak. Természetesen, az önzetlenség erény, de csak a valódi önzetlenség, ahol rejtetten nem keresek magamnak valami fizetséget. A lemondás akkor érték, ha igazi, és ha a mélyebb kapcsolatokat szolgálja. Ismerjük a tanmesét az egyszeri házaspárról, akiknek aranylakodalmán derült ki, hogy annyira próbáltak mindketten a másik

kedvében járni, s még a gondolatát is kitalálni a másinak, hogy az ünnepi alkalommal derült fény arra, hogy a férj kifejezetten szerette a kenyérsarkot, a feleség viszont utálta. Mégis 50 év alatt a férfi otthon nem evett egyetlen kenyérsarkot sem, mert azt gondolta, hogy a felesége nyilván azért veszi ki mindig a sarkát, mert bizonyára ízlik neki, s mint kiderült a feleség pedig azért vállalta a rendszeres lemondást, mert azt gondolta, hogy férje csak a kenyérbelet szereti.

LENYŰGÖZŐ: Ez a szeretet a valóban nagyvonalú és nagylelkű emberek stílusa. Soha nem akarja lekenyerezni a másikat. Ez a szeretet elvárás, szabaddá tesz, mert érezhető belőle, hogy nem vár viszonzást. Ez a szeretet nem izzadtságzagú, hanem egy benső ihletettségből fakad, még ha roppant áldozatokba kerül is.

KAPNI TUDÁS: Ahogy a vételnek is 3 féle formája és minősége lehet: nincs, túl erős, kiváló, a „kapás”-nak is három formája létezik: ELUTASÍTÓ, ELKÉNYEZTETETT, ELFOGADÓ.

ELUTASÍTÓ: Valaki azt mondta: „hamarabb tudom elfogadni, hogy kiszolgáljak másokat, mint hogy kiszolgáljanak.” Gond van a vevőkészülékkel. A hiba az ön készülékében van. Valójában félünk a kiszolgáltatottságtól, mert akinek adnak, azt manipulálhatják, megpróbálhatják irányítani, az elé nem várt elvárásokat állíthatnak. Aki mer elfogadni, az sebezhetővé teszi magát, mert ha az esetleg mégis elvárt viszonzás elmarad, meggyanúsíthatják éleseködéssel, azzal, hogy Ő csak kihasznál másokat. Büszkeségünk nehezen viseli ezt, s mivel félünk a sebektől, ezért begubózunk, s erősnek próbálunk látszani, aki senkire sem szorul. Ezzel is alaposan le lehet ám igázni valakit egy kapcsolatban. Hihetetlen megalázó tud lenni, ha egy barátságban mindig csak az egyiknek van engedélyezve, hogy adjon, a másik törekvéseire nincs szükség. A szeretetnek az is elengedhetetlen formája, hogy tudjak elfogadni, engedjem, hogy szeressenek. Ezzel születhet meg a kölcsönösség, vagyis a szeretet egy kapcsolatban. Nemcsak az a szeretet, ha én adok, hanem ha megengedem, hogy a körülöttem élők átélhessék annak sikerélményét (olykor örömmámorát), hogy képesek szeretni, hogy adhattak valamit, ami a másinak örömet okozott. Létszükséglet ezért megtanulnunk örülni annak, amit kapunk. Egy mosollyal és hálás gesztussal életet adhatunk, a másik is válhat mellettünk valakivé. Néha nem a hősködés segít.

ELKÉNYEZTETETT: Van, akinek olyan nagystílusú meg az elfogadás, hogy belekényelmesedik, s piócává válik, kihasznál másokat. Ez egy önző életforma, mely éleseködővé, kolonccá tesz, s nem ajándékká.

ELFOGADÓ: Van, akitől nehéz kapni, s van, amit különösen nehéz kapni. Mégis, ha ez a másik embert felemeli, s mindkettőnk igazi javát szolgálja, még ha nem is a legszimpatikusabb az illető vagy a helyzet, az elfogadó szeretettel életet adhatunk. Aki tud jól elfogadni szeretetet onnan, ahol az megtalálható, az boldog ember, mert szeretetre méltónak és szerethetőnek fogja érezni magát, s nem kell teljesítenie ahhoz, hogy szeressék.

A PROBLÉMA: Mindenki éhez a szeretetre, mégis éhes marad...

Milyen szeretetre vágyunk? Olyanra, amely állandó. Még a legjobb házastárs szeretete sem ilyen. Olyanra, amely feltétel nélküli. Még a legjobb barát szeretete sem mindig ilyen. Ez paradox. A kölyökgölyába bele van oltva egy vágy, hogy repülje át az óceánt, mert találni fog egy melegebb földrészt. Ez az ösztöne tudja, hogy létezik ez a földrész. Egyedül az emberben lenne olyan vágy az összes teremtmény közül, melynek nincs beteljesedése? Léteznie kell annak a szeretetnek, mely állandó és feltétel nélküli, mert e nélkül megfagyunk, ledermed az életünk. A kiskutya egészséges e nélkül a szeretet nélkül is, az ember sérül, elsatnyul vagy meghal. A kisgyerek előbb tud erről a szeretetről, mint a saját apja iránta való szeretetéről. Ez a szeretet létezik. Ez az Isten szeretete. A kisgyerek az apját ruházza fel először ennek az Istennek a tulajdonságaival: Apukám mindent tud, erős, mindent megtehet, szeret, vigyáz rám. Miért ruházná fel ezekkel a tulajdonságokkal, ha nem lenne előzetes tapasztalata, tudása a Mindenhatóról, a Szeretetről. Ez a Szentháromságos Szeretet küldte Őt a világba. Ez a Szentháromságos Szeretet tartja fenn az egész világot. Olyannyira igaz, hogy a gyerek előbb tud Istentől, mint apukájáról, hogy amikor kezd felcseperedni, s látja apjának a visszasságait, akkor leválasztja apja képéről ezeket a tulajdonságokat, s belátja, hogy „az Apám nem Isten, csalódtam benne.” Az e fajta csalódás azonban egy jó csalódás, mert egy mélyebb hitre vezetheti, elvezetheti ahhoz az Apához, akiben nem csalódik, aki igazán mindenható, aki feltétel nélkül szereti Őt. Találkozik benne azzal a tekintettel, mely nem sebez meg, mely szüntelenül néz, s nem veszi le rólunk pillantását, hogy szemeiben gyönyörűnek láthassuk önmagunkat. Ő szüntelenül gyönyörködik bennünk. Olyannyira így van ez, hogy való igaz, amíg a gyermek megpróbálja eltusolni csalódását, addig kétségbeesetten fogja keresni azt a földi apukát, aki mindenhatóként óvja, s szereti őt. Ezt az apukát keresi majd kedvesében, barátjában, esetleg továbbra is földi apjában. De vigasztalhatatlanul keserű és csalódott lesz, s nagy a veszélye, hogy nem bocsát meg földi apjának. Csak az tudja megbocsátani az embereknek, hogy nem olyanok, mint amire vágyunk, aki megbocsátja nekik, hogy ők nem a Jó Isten. Akkor mi a megoldás?

A MEGOLDÁS: Fogadd be Isten szeretetét! Él a Szentháromságos Szereteten!

Vagyis: Hidd el, hogy szeret! Ismerd el, hogy szükséged van rá! Kérj bocsánatot, bocsáss meg! Bízz benne – lépj életközösségre Vele! Hagyd magad szeretni! Szeress!

Élhetsz teljesen, kaphatsz elég szeretetet, de ahhoz tanulj meg adni, elfogadni és teret adni! Ez lesz elevevésséged forrása. **AZ ADÓ az Atya, A VEVŐ a Fiú, A TÉRADÁS a Szentlélek.** Az adó szeretet az atyai stílusú szeretet, az elfogadó a fiúi, s végül a teret adó szeretet a szentlelkés szeretet. Igazából erről szól az Evangélium! Ez a kereszténység központi üzenete! Figyeljük csak meg, nemde ez a kérüγμα tartalma?

1. Isten ma szeret Téged! A mennyei Atya örök szeretettel szeret, akkor is, ha elfordultál Tőle. = HIDD EL, HOGY SZERET. Miért nem hiszed el, hogy szeret, s akár most is helyreállhat a kapcsolatod Vele?
Ez még csak egy hír, de még nem érzi, mert:
2. A bűn elválaszt Isten szeretetétől. Bűneid választanak el szeretete és kegyelme teljességétől. = ISMERD EL, HOGY MEGVÁLTÁSRA SZORULÓ BŰNÖS VAGY!
3. Jézus már megváltott Téged! Jézus feláldozta magát érted, és ezzel elhárította az akadályt.
De neked kell visszamenned Hozzá! Hogyan? = KÉRJ BOCSÁNATOT!
4. Higgy, és téj meg Jézus Krisztushoz! Jézus melletti döntésed és bűnbánatod visszavezet téged az Atyához. = BÍZZ BENNE! Ha Jézusra rábízod az életed, akkor személyes életközösségre lépsz Vele.
5. Fogadd be Isten szeretetét a Szentlélek által! Engedd, hogy Atyád szeretete átalakítsa életedet!
Ez már átalakító megtapasztalás. = HAGYD MAGAD SZERETNI!
6. Jöjj, és légy tagja a keresztyén közösségnek! Megmaradásod és kiteljesedésed helye az Egyház. – SZERESS!

Életünk megoldása tehát, ha befogadjuk és továbbadjuk Isten szeretetét másoknak úgy, hogy nem akarjuk őket magunkhoz láncolni, nem várunk viszonzást, hanem szabadon hagyjuk, teret adunk nekik. Az Atya öröktől fogva ad (AJÁNDÉKOZÓ) úgy, hogy nem igázza le szeretetével a Fiút, hanem egész egyszerűen lenyűgözi, miközben semmi viszonzást nem vár. A Fiú elfogadja ezt a szeretetet, öröktől fogva ebből a szeretetből él, ez a személyazonossága: a MEGAJÁNDÉKOZOTT. Ezt a szeretetet azonban nem tartja meg önmagának, hanem ugyanazzal a lendülettel visszaszereti az Atyát a Szentlélekben, s ezt földi keretek között a totális önátadással fejezi ki a kereszten, ahol értünk adott AJÁNDÉKKÁ lesz. A Szentlélekben kapcsolódik össze az Atya és a Fiú, de az Atya nem olvasztja magába a Fiút, hanem meghagyja annak, Aki, éppen úgy, ahogyan a Szentlélek nem úgy kapcsolja össze az Egyház tagjait egymással és Krisztussal, hogy elvenné az egyéniségüket, vagy uniformizálná, hanem hogy kibontakoztatva sajátos karizmájukat, egymás szolgálatára, megajándékozására sarkallja őket. A Szentlélek ugyanis az Atya és a Fiú közti AJÁNDÉKOZÁS, s ebbe kapcsolódunk bele, amikor szeretünk, szolgálunk és igazi szentháromságos egységet élünk. Kereszttségünk óta fiúi létünk van, akkor találhatjuk meg igazi önmagunkat, ha MEGAJÁNDÉKOZOTT emberekként élünk, akik tudnak AJÁNDÉKKÁ válni mások számára.

A keresztyén az, akit meghódított Jézus szeretete. (XVI. Benedek nagyböjti beszéde 2013.) A keresztyén ezért nem pióca, aki élésködve csak kapni akar, nem szimbióta, aki egybeolvadni akar vagy adni, de úgy, és addig, amíg viszonzás érkezik, hanem agapé-hívó, aki annak ellenére tovább szeret, hogy nincs viszonzás, s kész az életét adni. Nem szabad elfelejtenünk: **„Aki szeretetben él, Istenben él.” – akár tudja, akár nem: Isten már járt ott. Ez az evangelizáció nagy esélye is.** Istent, aki a Szeretet, nem mutathatom meg egy személyben, csak kapcsolataim által. Ha az evangelizált bevonódik ebbe a szentháromságos stílusú szeretetbe, akkor már az Istenről szerez egyfajta tapasztalatot, még mielőtt egy szót is szólnánk róla. Sőt, ha Ő is elkezd ezzel az ingyenességgel szeretni, akkor Jézus közvetlenül kinyilatkoztatja magát neki is: „aki szeret... annak kinyilatkoztatom magam.” (Jn 14,21) **Éppen ezért ezen a napon a táborban csak úgy legyünk! Legyen idő imádkozni, unatkozni, szeretni! ☺ Legyen idő az ingyenességre!** Ha mi magunk mélyebben szeretnénk találkozni és találkoztatni másokat Istennel, akkor: „Ismernünk kell az embert ahhoz, hogy megismerjük az Istent, és szeretnünk kell az embert ahhoz, hogy szeressük Istent.” (VI. Pál Zsinati záróbeszédéből)

Miért keresnénk ott a szeretetet, ahol az nem található?

Egyedül a Szentháromságos szeretet tud elhordozni bennünket egy életen keresztül egy örökkévalóságig. Rubljov, amikor megfesti a Szentháromság ikonját egy asztal köré ültetve az Atyát, Fiút, Szentlelket, a negyedik oldala az asztalnak üres. Azt mondja, hogy az a te helyed. Meghívásod van a Szentháromság szeretetközösségébe. Erre vagy meghívva. Szeretett fiúként szabad vagyok, kritizálhatnak, szembeszállhatnak, üldözhetnek, tudom, hogy ki vagyok. Tudom, hogy az Atya szeretett gyermeke vagyok.

A világ azt mondja: Bizonyítsd be, hogy érsz valamit, le kell tenned valamit az asztalra, ahhoz, hogy szeressenek, elfogadjanak. S a bajunk az, hogy ezt kivetítjük az Atyára is, Istennel való kapcsolatunkra, hogy majd akkor fog szeretni engem, ha... El tudjátok képzelni, hogy ha egy kicsivel többet imádkozunk, vagy böjtölünk, vagy több egyházadót fizetünk, akkor jobban fog minket szeretni? Engem segít a böjt, engem segít az ima, hogy jobban be tudjam fogadni az ő szeretetét. De ő nem attól fog engem jobban szeretni, mert valamit letettem az asztalra! Ezek a hangok azt sugallják, hogy senki sem fog szeretni, ha nem érdemled ki azzal, hogy megdolgozol érte.

Tékozló fiú vagyok, tehát valahányszor ott keresem a feltétel nélküli szeretetet, ahol nem található.

A fogyasztói társadalom azért virágzik, mert az önértékelésünkkel van baj, abból élnek, hogy elhitetik velünk, hogy nem vagyunk szeretetre méltók, arra csábítanak, hogy az Atyán kívül keressük a boldogságunkat.

Az Ószövetség ezt sugallja: Isten él az Ő világában és mi is a magunkéban. Egy pár ponton alkalmazkodni kell Hozzá, megfelelni a parancsoknak, a törvénynek, hogy aztán jöjjön az a bizonyos jó nyugdíj, a mennyország. Nekünk itt a földön kell beleolvadnunk a Szentháromság életébe, s ennek a szeretetben megélt életnek lesz a kibontakozása a mennyország. Amikor a keresztest szemléljük, akkor Istennek az irántunk való örült szeretetét szemléljük. (Gáspár István, 2013. januári Egri Lelkipásztori Napokon elhangzott előadásából)

A Szentháromság földi ikonja a család és az Egyház

„Isten terve, hogy ne külön-külön szentelje meg az embereket, hanem tegye őket néppé, a Szentháromság életét tükröző közösséggé.” (Lumen Gentium 9.) Ezért adott nekünk az Egyházban testvéreket, akiket szerethetünk, s akik olykor elvisznek a szeretetünk határáig. Néha könnyebb lenne a nehéz testvérek nélkül, de Krisztusnak egyetlen magántanítványa sincs, nem lehetek az Ő követője egyedül. Ezért adta tovább a férfinak a nőt, s meghívta, hogy családot alapítsanak, amely a Szentháromság legtökéletesebb földi képe lehet, ahol a férj kezdeményező szeretetéből a feleség magába fogadja az életet, s így származnak tőlük a gyermekek. Ahogy az Atya kezdeményező szeretetét elfogadva öröktől fogva származik a Szentlélek, kettejük szeretete, csókja. A Szentlélek

az Atya és a Fiú közti románc, öröktől fogva, s a Szentháromság élete olyan, mint egy lélektánc, mindenki a másira hangolódik, s elfogadja az ajándékozást ebben a Szent Térben. A Szentháromság élete örök szeretetáramlás. Ennek a szeretetnek, elevenségnek, tűznek egy kicsi lángja az agapé-szerelem. A „*szerelem az Úrnak lángja, tengernyi víz sem olthatja el a szerelmet.*” (Én 8,7-8) Ez az agapé-szerelem csak olyanok közt születhet meg, akik állandó és feltétel nélküli szeretetszövetségre köteleződnek el egymással a házasságban a sírig.

A férj és a feleség közötti szerelem öröm formájában jelenik meg, s ha ez az öröm megjelenik, akkor megjelenik az áldozatkészség, megjelenik az Isten maga. (Gorove László) „Családok, legyetek azok, akik vagytok!” Isten szeretetének eleven megjelenítői (II. János Pál pápa: *Ecclesia in Europa* 94. továbbiakban: EiE) Az érosz azt jelenti: szeretlek, mert szép vagy. A filia azt jelenti: szeretlek, mert a barátom vagy. Az agapé azt jelenti: szeretlek, mert vagy. Annak ellenére szeretlek, hogy esetleg hűtlen lennél, hogy esetleg megcsúnyulnál, hogy esetleg összeroppannál. Szeretlek, és nem foglak elhagyni. Nemcsak addig szeretlek... Nemcsak akkor szeretlek, ha...

„Hiszek EGY Istenben” - Ha egy Isten van, hogy lehet mégis három?

A hosszabb Hitvallás így kezdődik: „Hiszek az egy Istenben.” Tertullianus azt mondja: „Isten, ha nem egy, akkor nincsen.” Mindenekelőtt azt szeretnénk tisztázni, hogy emberi értelemmel is belátható, hogy ha Isten van, akkor nem lehet belőle több, tehát a több-istenhit (politeizmus) még pusztán filozófiailag is képtelenség. Ha Isten fogalmán azt értjük, hogy Ő az, akinél nagyobb, többet, szebbet, jobbat, igazabbat, és tökéletesebbet elgondolni sem lehet, mert Ő maga a Lét, és minden léttökéletesség forrása, akkor logikai ellentmondás, hogy két vagy több isten van. Ahhoz, hogy tegyük fel, két isten létezzon, ahhoz kell lenni bennük valaminek, ami megkülönbözteti az egyiket a másiktól. Ha pedig az egyikben van valami, amivel a másik nem rendelkezik, akkor az egyik nem tökéletes, mert valamilyen hiánnyal bír, és éppen ezért az egyik nem isten. Ezek után kérdezzük meg, hogy a keresztény hit alapján mi az, ami Istenben egy, és mi az, ami három. „*Isten természet és lényeg tekintetében egy.*” (Katolikus Egyház Katekizmusa 200. továbbiakban: KEK) Ugyanakkor az egyetlen isteni lényegét és természetét három isteni személy birtokolja: az Atya, a Fiú és a Szentlélek. Nem három istenről van szó, akik egymástól lényegük szerint különböznének, hanem az egyetlen, abszolút léttökéletességet, vagyis az egyetlen isteni természetet az Atya úgy birtokolja, hogy egy pillanatig sem tartja meg magának, hanem öröktől fogva adja a Fiúnak. A Fiú pedig nem sajátjaként birtokolja, hanem öröktől fogva kapja az Atyától. A Szentlélek pedig ez az örök szeretetáramlás. Az isteni személyek közötti különbözőség alapja tehát nem természetük szerinti különbözőség, hiszen mindhárom isteni személy ugyanazt az abszolút léttökéletességet birtokolja, hanem a különbözőség alapja, hogy az Atya sajátjaként birtokolja, a Fiú ajándékként, a Szentlélek pedig maga az ajándékozás. Természetesen a Szentháromság-tan szigorú értelemben vett misztérium, mely az emberi logika alapján nem kikövetkeztethető, hanem Jézus Krisztus nyilatkoztatta ki (Vö. Jn). Ugyanakkor, mivel Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert (Vö. Ter 1,27), aki leginkább a kapcsolatai által képmása Istennek, ezért, ha az emberi szeretet természetét vizsgáljuk, akkor rásejthetünk a Szentháromság titkára. Szent Ágoston így magyarázta ezt: „*Ahol szeretnek, ott mindig hárman vannak: aki szeret (Atya), akit szeretnek (Fiú), és maga a szeretet (Szentlélek).*” A szeretetnek ez a törvényszerűsége legmélyebben a család valóságába van beleírva. A férj és a feleség szeretetéből születnek a gyermekek, és csak akkor tudnak egészségesen fejlődni, ha apa és anya szeretetén keresztül megjelenik családjukban az a léttöbblet, ami már több, mint apa és anya szeretetének az összege, mert az maga a Szentlélek, aki képes egy életen keresztül elhordozni az emberi létet. Ennek a szeretetnek a megtapasztalása minden ember számára létszükséglet. Minden kapcsolatunkban – tudatosan vagy öntudatlanul – ezt keressük. Az emberi logika odáig juthat el, hogy ha Isten lényege öröktől fogva a Szeretet, akkor öröktől fogva kellett lennie Valakinek, akit szeressen. A szeretet nem egyszemélyes valóság. Isten nem az első ember teremtésétől kezdve a Szeretet, mert akkor az Isten az ember által válna istenné. „*Isten változhatatlan, legbensőbb lényege, hogy Ő maga örök szeretetközlés – Atya, Fiú és Szentlélek. Szeretetének túlszordulásából teremtett minket, és arra rendelt bennünket, hogy ennek a szeretetközlésnek legyünk részesei.*»Maga Isten léte a Szeretet.« (1Jn 4,8.16)» (KEK 221) „*Isten örök boldogság, halhatatlan élet, el nem halványuló fény. Isten a Szeretet: Atya, Fiú és Szentlélek. Isten szabad akaratból »eleve arra rendelt minket, hogy Jézus Krisztus által fiai legyünk.*» (Ef 1,4)» (KEK 257) „*Az egész isteni üdvrend végső célja az, hogy a teremtmények belépjenek a boldog Háromság tökéletes egységébe. De már most arra vagyunk hivatva, hogy a Szentháromság lakóhelye legyünk. Az Úr mondja: »Aki szeret engem, megtartja szavamat, és Atyám is szeretni fogja őt, elmegyünk hozzá, és lakást veszünk nála.*» (Jn 14,23)» (KEK 260) A nagy, egyistenhívó vallásokban (pl. iszlám) a Szentháromság-hit hiánya miatt nehéz teológiailag alátámasztani a szerető Isten képét. Ezért nem ritka, hogy az isteni akarat mint fátum (sors, végzet) jelenik meg, ami nem tűr ellentmondást, amibe bele kell törődni, mert pl. Allah így akarta. Ezért gyakori az iszlámban az uniformizálás, ami olykor kötelezően előírt formákban vagy pl. öltözetekben nyilvánul meg. Ezzel szemben a jézusi istenkép lényegéhez tartozik, hogy Isten akarata nem egy eleve elrendelő önkényúr akarata, hanem teret ad a létezők autonómiájának (önállóságának) és az ember szabadságának. Az Egyház szentháromságos közösség kell, hogy legyen, mely nem uniformizálni akar, hanem a tisztelekre méltó különbözőségek egységére törekszik. (Farkas László: **Teremtés vagy evolúció című teljes előadásából, mente.hu/Letöltések/Előadások 2012-13)**